

Jeesus on vastaus!

Mikä olikaan kysymys?
Osa 1

Timo Flink, teol.tfi

”Kaikki profeetat ja laki ovat Johannekseen asti olleet ennustusta.”
- Matt. 11:13

”Hän selitti heille Mooseksesta ja kaikista profeetoista alkaen, mitä hänestä oli kaikissa kirjoituksissa sanottu.” - Luuk. 24:27

”Jeesus sanoi heille: 'Tätä minä tarkoitin, kun ollessani vielä teidän kanssanne puhuin teille. Kaiken sen tuli käydä toteen, mitä Mooseksen laissa, profeettojen kirjoissa ja psalmeissa on minusta kirjoitettu.'” - Luuk. 24:44

”Te kyllä tutkitte kirjoituksia, koska luulette niistä löytävänne ikuisen elämän -- ja nehän juuri todistavat minusta.” - Joh. 5:39

vanha testamentti

- Laki: Genesis, Exodus, Leviticus, Numeri, Deuteronomium.
- Profeetat: Joos., Tuom., Sam., Kun., Jes., Jer., Hes., (Dan.), pikkuprofeetat.
- Kirjoitukset eli Psalmit: Ps., Job, Sananl., Ruut, Laul.l., Saarn., Valit., (Dan.), Esra-Nehemia, Aik.

"Tämä kaikki tapahtui, jotta kävisi toteen, mitä Herra on profeetan suulla ilmoittanut: 'Katso, neitsyt tulee raskaaksi ja synnyttää pojan, ja hänelle annetaan nimeksi Immanuel' -- se merkitsee: Jumala on meidän kanssamme."

- Matt. 1:22-23

Jesajan ennustus

"Herra puhui jälleen Ahasille ja sanoi hänelle: 'Pyydä Herralta, Jumalaltasi, todisteeksi merkki, pyydä vaikka tuonelan syvyydestä tai taivaan korkeudesta.' Mutta Ahas vastasi: 'En pyydä. En pane Herraa koetukselle.' Niin Jesaja sanoi: "Kuule siis, sinä Daavidin kuningassuku! ...

Jesajan ennustus

"Eikö riitä, että te loputtomiin koettelette ihmisten kärsivällisyyttä, kun haluatte koetella vielä Jumalan, minun Jumalani, kärsivällisyyttä? Sen tähden Herra antaa itse teille merkin: neitsyt tulee raskaaksi ja synnyttää pojan ja antaa hänelle nimen Immanuel." ...

Jesajan ennustus

"Pelkkää maitoa ja hunajaa tämä lapsi saa syödä siihen asti kun hän oppii hylkäämään pahan ja valitsemaan hyvän. Mutta ennen kuin hän oppii hylkäämään pahan ja valitsemaan hyvän, autioituvat ne maat, joita sinä nyt pelkäätkä noiden kahden kuninkaan vuoksi." - Jes. 7:10-16

Ennustus toteutuu

"Minä kutsuin todistajiksi luotettavat miehet, pappi Urian ja Sakarjan, Jeberekjan pojan. Ja minä lähestyin vaimoani, ja hän tuli raskaaksi ja synnytti pojan ..."

Ennustus toteutuu

"Taas Herra puhui minulle. Hän sanoi: 'Koska tämä kansa pitää halpana hiljaa virtaavia Siloan vesiä ja sen tähden säikkyy Resiniä ja Remaljan poikaa, minä, Herra, nostatan ylitsenne vyörymään Suuren virran väkevät vedet ... Juudankin se saavuttaa, kuohuen se tulvii yli, kohoaa kaulaan saakka. Se levittää siipensä äärestä ääreen yli sinun maasi, Immanuel ...'"

Ennustus toteutuu

"Minä ja nämä lapset, jotka Herra on minulle antanut, me olemme tässä, enteinä ja merkkeinä Israelille, Herran Sebaotin merkkeinä." - Jes. 8:2-3, 5-6, 8, 18

Selitys

- Jesajan aikana Juudan kuninkaana jumalaton Ahas.
- Kansa palvoi baaleja ja astarteja.
- Jumala lähettää Ahasille merkin pelastuksesta, Jesajalle syntyvän pojan, koska Assyria uhkasi Juudaa tuholla.
 - Profetian antamisen jälkeen Jesaja avioituu neitsyen kanssa, joka tulee raskaaksi.
- Ennustus toteutui kaksi vuotta antamisen jälkeen.
- Miten tämä liittyy Jeesukseen?

Ennustus ennustaa

"Ei valo kajasta sille, joka on ahdingossa. Aikoinaan Herra vei kunnian Sebulonin ja Naftalin mailta. Mutta kerran hän taas palauttaa kunniaan Meren tien, Jordanin takaisen maan ja muukalaisten Galilean. Kansa, joka pimeydessä vaeltaa, näkee suuren valon. Niille, jotka asuvat kuoleman varjon maassa, loistaa kirkkaus." - Jes. 8:23, 9:1-2

Ennustus ennustaa

"Sinä teet runsaaksi riemun, annat suuren ilon. He iloitsevat sinun edessäsi niin kuin elonkorjuun aikana iloitaan, niin kuin saaliinjaossa riemuitaan. Ikeen, joka painaa heidän hartioitaan, valjaat, jotka painavat olkapäitä, ja heidän käskijänsä sauvan sinä murskaat, niin kuin murskasit Midianin vallan ..."

Ennustus ennustaa

"Ja kaikki taistelukenttiä tallanneet saappaat, kaikki veren tahrimat vaatteet poltetaan, ne joutuvat tulen ruoaksi. Sillä lapsi on syntynyt meille, poika on annettu meille. Hän kantaa valtaa harteillaan, hänen nimensä on Ihmeellinen Neuvontuoja, Väkevä Jumala, lankaikkinen Isä, Rauhan Ruhtinas ..."

Ennustus ennustaa

"Suuri on hänen valtansa, ja rauha on loputon Daavidin valtaistuimella ja hänen valtakunnassaan. Oikeus ja vanhurskaus on sen perustus ja tuki nyt ja aina. Tämän saa aikaan Herran Sebaotin pyhä kiivaus." - Jes.

9:3-7

Ennustus ennustaa

"Iisain kannosta nousee verso, vesa puhkeaa sen juuresta ja kantaa hedelmää. Hänen ylleen laskeutuu Herran henki, viisauden ja ymmärryksen henki, taidon ja voiman henki, totuuden tuntemisen ja Herran pelon henki ... Sinä päivänä Iisain juurivesa kohoaa merkkiviirinä kansoille ..."

Ennustus ennustaa

"Hänen luokseen pyrkivät kaikki kansat ... Niin avautuu valtatie hänen kansansa jäännöksen kulkea -- sen, joka on jäljellä Assyriassa -- samalla tavalla kuin tie aukeni Israelille sinä päivänä, jolloin se lähti Egyptin maasta."

- Jes. 11:1-2,

10, 16

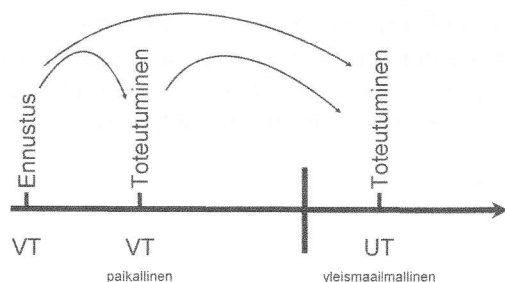
perusidea

- Jeesus elää elämässään uudestaan Vanhan testamentin historiaa ja sen tapahtumia.
- Vanha testamentti on malli, jonka mukaan Uusi testamentti esittää Jeesuksen elämän.
 - Erityisesti Israelin kansan vaellus on esikuvana Jeesuksen elämästä.
- Esikuva (VT) - vastakuva (UT).

Jesajan ennustus

- Esikuva (VT): Immanuel merkinä Jesajan aikana Ahasille ja Daavidin huoneelle (Jes. 7:14-16).
- Paikallinen toteutuminen (VT): Jesaja saa pojan (Jes. 8:1-8).
- Paikallinen toteutuminen esikuvana (VT): paikallinen Immanuel ennustaa taivaallisesta Immanuelista (Jes. 8:23-9:7, 11:1-16)
- Yleismaailmallinen toteutuminen (UT): Ennustus toteutuu Jeesuksessa (Matt. 1:22-23).

aikakaava

uuden liiton alku

- A - Nimi Immanuel (Matt. 1:22-23)
- B - Jeesus syntyy Betlehemissä (2:6)
- C - Jeesus kutsutaan Egyptistä (2:15)
- D - Huuto Raamassa (2:18)
- C' - Ääni huutaa erämaassa (3:3)
- B' - Jeesus vastaa paholaiselle (4:4, 7, 10)
- A' - Jeesus on valo pimeydessä asuville (4:15-16)

uuden liiton alku

- A - Merkki Ahasille (Jes. 7:14)
- B - Kuninkaan syntymä (Miik. 5:1)
 - C - Jumalan kansan exodus (Hoos. 11:1)
 - D - Uusi liitto kansan kanssa (Jer. 31:15)
- C' - Jumalan kansan exodus (Jes. 40:3)
- B' - Kuninkaan valta (5. Moos. 8:3, 6:16, 13)
- A' - Merkki kansoille (Jes. 8:23 - 9:7)

Miika ennustaa Israelin paluusta

"Sinä Betlehem, sinä Efrata, sinä olet pienin Juudan sukukuntien joukossa! Mutta sinun keskuudestasi nousee Israelille hallitsija. Hänen juurensa ovat muinaisuudessa, ikaikojen takana ..."

Miika ennustaa Israelin paluusta

"Herra jättää Israelin vain siksi ajaksi, kun synnyttäjä synnyttää. Sitten israelilaisten luokse palaavat heidän jäljelle jääneet veljensä." - Miik. 5:2-3

"Hän kutsui koolle kansan ylipapit ja lainopettajat ja tiedusteli heiltä, missä messiaan oli määrä syntyä. 'Juudean Betlehemissä', he vastasivat, 'sillä näin on ilmoitettu profeetan kirjassa: 'Sinä, Juudan Betlehem, et ole suinkaan vähäisin heimosi valtiaista, sillä sinusta lähtee hallitsija, joka on kaitseva kansaani Israelia.'" - Matt. 2:4-6

Hoosea ennustaa Israelin paluusta

"Kun Israel oli nuori, minä rakastin sitä, Egyptistä minä kutsuin poikani ...
Palaa, Israel, palaa Herran, Jumalasi luo! Syntisi ovat syösseet sinut onnettomuuteen."
- Hoos. 11:1,

14:1

"Joosef heräsi unestaan, otti heti yöllä mukaansa lapsen ja hänen äitinsä ja lähti kulkemaan kohti Egyptiä. Siellä hän pysytteli Herodeksen kuolemaan asti. Näin kävi toteen, mitä Herra oli profeetan suulla ilmoittanut: 'Egyptistä minä kutsuin poikani.'" - Matt. 2:14-15

Jeremia ennustaa Israelin paluusta

"Tulee aika, sanoo Herra, jolloin minä teen uuden liiton Israelin kansan ja Juudan kansan kanssa." - Jer. 31:31

"Hän antoi käskyn, että Betlehemissä ja sen lähistöllä oli surmattava kaikki kaksivuotiaat ja sitä nuoremmat pojat, sen ajan perusteella, jonka hän oli tietäjiltä saanut selville. Näin kävi toteen tämä profeetta Jeremian lausuma ennustus: 'Ramasta kuuluu huuto, itku ja kova valitus. Raakel itkee lapsiaan eikä lohdutuksesta huoli, sillä heitä ei enää ole.'" - Matt. 2:16-18

Jesaja ennustaa Israelin paluusta

"Lohduttakaa, lohduttakaa minun kansaani, sanoo teidän Jumalanne. Puhukaa lempeästi Jerusalemile ja kertokaa sille, että sen pakkotyö on päätynyt, että sen syyllisyys on sovitettu, sillä kaksin verroin on Herran käsi sitä kurittanut kaikista sen synneistä ..."

Jesaja ennustaa Israelin paluusta

"Ääni huutaa: 'Raivatkaa autiomaahan Herralle tie! Tasoittakaa yli aron valtatie meidän Jumalallemme! Täyttykööt notkot, alentukoot huiput, mäet madaltukoot, vuorten louhikot tasoittukoot! Herran kunnia ilmestyy, kaikki saavat sen nähdä.' Näin on Herra puhunut." - Jes. 40:1-5

"Noihin aikoihin Johannes Kastaja tuli ja alkoi julistaa Juudean autiomaassa: 'Kääntykää, sillä taivasten valtakunta on tullut lähelle!' Juuri häntä tarkoittaa profeetta Jesajan sana: 'Ääni huutaa autiomaassa: - Raivatkaa Herralle tie, tasoittakaa hänelle polut!'" - Matt. 3:1-3

Jeesuksen vastaukset

- Paholainen haastaa Jeesuksen kolme kertaa:
 - "... käske kivien muuttua leiviksi." (Matt. 4:3)
 - "... heittäydy alas. Onhan kirjoitettu ..." (4:6)
 - "... jos polvistut eteeni ja kumarrat minua." (4:9)
- Jeesus lainaa lain kirjaa jokaisella kerralla vastaukseksi haasteeseen.
 - Lain kirja oli Israelin kuninkaan hallitusvaltikka.

Israelin kuninkaan valtikka

"Kuninkaan poika tuotiin esiin, hänen päähänsä asetettiin otsaripa ja hänelle annettiin lain kirja. Jojada ja hänen poikansa voitelmivat hänet kuninkaaksi, ja koko kansa huusi: 'Eläköön kuningas!'" - 2 Aik. 23:11

uuden liiton alku

- A - Merkki Ahasille (Jes. 7:14)
- B - Kuninkaan syntymä (Miik. 5:1)
 - C - Jumalan kansan exodus (Hoos. 11:1)
 - D - Uusi liitto kansan kanssa (Jer. 31:15)
 - C' - Jumalan kansan exodus (Jes. 40:3)
- B' - Kuninkaan valta (5 Moos. 8:3, 6:16, 13)
- A' - Merkki kansoille (Jes. 8:23 - 9:7)

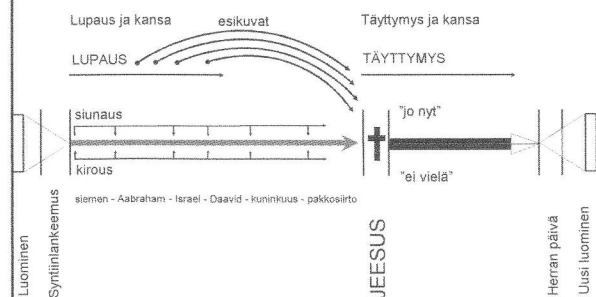
opittavaa

- Israel oli alkuaan yksi henkilö, Jaakob, jolle Jumala antoi uuden nimen, Israel.
 - Jaakobilla/Israelilla 12 poikaa.
- Jeesus on uusi Israel eli uusi Jumalan kansan kantaisä. Hänessä toteutuvat Vanhan testamentin ennustukset Israelin paluusta maahansa.
 - Jeesuksella / Israelilla 12 opetuslasta.

perusidea

- Jeesus elää elämässään uudestaan Vanhan testamentin historiaa ja sen tapahtumia.
- Vanha testamentti on malli, jonka mukaan Uusi testamentti esittää Jeesuksen elämän.
 - Erityisesti Israelin kansan vaellus on esikuvana Jeesuksen elämästä.
- Esikuva (VT) - vastakuva (UT).

Raamatun metanarratiivi

ja kysymys oli?

- Vanhan testamentin keskeinen kysymys Jumalan kansalla oli se, onko Jumala sellainen Jumala kuin Hän sanoo olevansa?
 - Jumalan vastaus tähän kysymykseen on Jeesus.
- Paavalin roomalaiskirjeen pääajatus ei ole se, kuinka me pelastumme, vaan se, kuinka Jumala osoittautuu vanhurskaaksi.
 - Pelastushistoria on Jumalan vastaus haasteeseen Häntä vastaan.

"Minä en häpeä evankeliumia, sillä se on Jumalan voima ja se tuo pelastuksen kaikille, jotka sen uskovat, ensin juutalaisille, sitten myös kreikkalaisille. Siinä Jumalan vanhurskaus ilmestyy uskosta uskoon. Onhan kirjoitettu: 'Uskosta vanhurskas saa elää.'" - Room. 1:16-17

"Kuinka kauan minun pitää huutaa, etkö kuule minua, Herra? Kuinka kauan minun täytyy valittaa väkivallan tähden, etkö sinä auta? Miksi annat minun nähdä vääryyden tekoja, kuinka kauan annat pahuuden vallita? ... Miksi siis katselet petollisuutta, miksi vaikenet, kun jumalaton nielee hurskaan?" - Hab. 1:2-3, 13

"Herra vastasi minulle ja sanoi: ...
'vanhurskas on elävä uskostansa.'
- Hab. 2:2, 4

VKR

"Minä en häpeä evankeliumia, sillä se on Jumalan voima ja se tuo pelastuksen kaikille, jotka sen uskovat, ensin juutalaisille, sitten myös kreikkalaisille. Siinä Jumalan vanhurskaus ilmestyy uskosta uskoon. Onhan kirjoitettu: 'Uskosta vanhurskas saa elää.'" - Room. 1:16-17